

Ministerieel besluit houdende bescherming als monument en als dorpsgezicht van het Ursulinenklooster en omgeving te OVERPELT

DE VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004, 23 december 2005, 19 mei 2006, 30 juni 2006, 1 september 2006, 15 juni 2007, 28 juni 2007, 10 oktober 2007, 14 november 2007, 5 september 2008, 22 september 2008, 6 januari 2009 en 30 januari 2009;

Gelet op het ministerieel besluit van 7 september 2007 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten (met betrekking tot het Ursulinenklooster met bijhorende kapel, de lagere school, de naaischool, de school voor secundair onderwijs, de boerderij van het klooster, de H. Hartkapel, de calvarieberg en de beelden in de tuin te Overpelt);

Gelet op het ministerieel besluit van 25 september 2008 houdende termijnverlenging van een ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten (met betrekking tot het Ursulinenklooster met bijhorende kapel, de lagere school, de naaischool, de school voor secundair onderwijs, de boerderij van het klooster, de H. Hartkapel, de calvarieberg en de beelden in de tuin te Overpelt);

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 5 juni 2008,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004 en 10 maart 2006:

1° Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

- als monument: Ursulinenklooster met bijhorende kapel, gelegen te Overpelt (Overpelt), Kloosterstraat 11;

bekend ten kadaster:

Overpelt, 1e afdeling, sectie B, perceelnummers 282D2/DEEL, 282K2/DEEL.

2° Wegens de historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht: lagere school, voormalige naaischool, boerderij van het ursulinenklooster, H. Hartkapel, de beelden in de kloostertuin, gelegen te Overpelt (Overpelt), Kloosterstraat 11 en 13;

bekend ten kadaster:

Overpelt, 1e afdeling, sectie B, perceelnummers 278D3, 280A, 280C, 281G, 281K, 282B2, 282D2/DEEL, 282F2, 282G2, 282H2, 282K2/deel, 282L2/deel.

Artikel 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Dient te worden beschermd als monument omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, historische in casu architectuurhistorische, artistieke en sociaal-culturele waarde:

Overpelt, ursulinenklooster met bijhorende kapel, Kloosterstraat nr. 11:

De historische waarde wordt als volgt omschreven:

Van het eclectische, overwegend bakstenen geheel, met neogotische en neo-Vlaamse-renaissance-inslag bij het klooster en met neogotische kapel, werd de eerste steen gelegd in 1901. De nieuwe kapel dateert van 1909-10. Het complex was het moederklooster van de zusters ursulinen van het bisdom Luik. Later kwamen daar nog een boerderij, een Lourdesgrot, beelden en een gecementeerde Heilig Hartkapel in de tuin bij (confer infra: dorpsgezicht). *Architectuurhistorisch* is vooral het voor België zeer vroege gebruik van gewapend beton als bouwmateriaal voor de kapel uniek te noemen. De Engelse neogotische stijl, onder meer gekenmerkt door verticalisme en een koortoren, verhoogt de betekeniswaarde. De behouden interieurelementen van de kapel maken van het bedehuis een "gesamtkunstwerk". Het latere bakstenen parement zorgt bovendien voor een boeiende ontwikkelingsgeschiedenis.

De artistieke waarde wordt als volgt omschreven:

In verband met de *artistieke waarde* kan geponeerd worden dat het om een van de meest monumentale ensembles gaat die door bouwmeester Hyacinth Martens werden opgetrokken. De architecturale activiteit van kanunnik Jan Broux, gelegenheidsarchitect en ontwerper van de kapel, is uitzonderlijk te noemen.

De sociaal-culturele waarde wordt als volgt omschreven:

De gebouwen getuigen van een lange traditie van kloosterleven en opvoedkundige activiteit, van 1901 tot vandaag de dag. De kapel vervult nog steeds zijn oorspronkelijke gebedsfunctie.

Dient te worden beschermd als dorpsgezicht omwille van het algemeen belang gevormd door de historische, historische in casu architectuurhistorische en sociaal-culturele waarde:

Overpelt, de lagere school, de voormalige naaischool, de boerderij van het klooster, de beelden in de kloostertuin en de H.Hartkapel, Kloosterstraat nrs 11, 13:

De waarden worden als volgt omschreven:

De lagere school van 1902 (naar ontwerp van Hyacinth Martens), verhoogd in 1938 door Jef Perriëns, de voormalige naaischool van 1928-29, in de jaren 1930 vergroot en uitgebreid door Perriëns, getuigen van de historisch en architectuurhistorisch belangrijke bouwactiviteit van Hyacinth Martens uit Stevoort, een voor Limburg en Vlaanderen representatieve neogotische

bouwmeester, van architect Jef Perriëns uit Overpelt en van twee Overpeltse ursulinen als gelegenheidsarchitecten.

Deze gebouwen zijn tevens sociaal-culturele getuigen van de jarenlange pedagogische activiteiten van de ursulinengemeenschap.

Ook de boerderij van het klooster (1908-1909), weerom ontworpen door Hyacinth Martens, de H. Hartkapel, de heiligenbeelden in de tuin (circa 1928-1929) maken integraal deel uit van het complex en geven op historisch, architectuurhistorisch en sociaal-cultureel vlak blijk van een rijke geschiedenis van bouwactiviteit, arbeid en devotie.

Artikel 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994 en 22 augustus 2006).

Brussel, **25 MAART 2009**

Viceminister-president van de Vlaamse Regering en
Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening

Dirk VAN MECHELEN